

CRJM – Centrul de Resurse Juridice din Moldova

DECLARAȚIE: Politicienii trebuie să înceteze intimidarea judecătorilor

Gribincea Vladislav · Monday, May 4th, 2020

Organizațiile semnatare își exprimă deosebită îngrijorare în legătură cu atacurile politicianilor împotriva Curții Constituționale și a sistemului judecătoresc și cer renunțarea imediată la acestea. Cerem Procuraturii Generale investigarea din oficiu, rapid și minuțioasă a suspiciunilor de filaj a judecătorilor Curții Constituționale și să ofere detalii publice cu privire la acțiunile întreprinse. De asemenea, îndemnăm presa să relateze despre sectorul justiției într-un mod imparțial și cu respectarea normelor deontologice. Îndemnăm partenerii de dezvoltare să monitorizeze cu cea mai mare atenție situația actuală din jurul Curții Constituționale și atacurile împotriva judecătorilor.

În ultimele săptămâni, Președintele țării, Igor DODON și unii deputați ai partidelor de guvernare au făcut mai multe declarații publice care pot fi considerate atacuri la adresa Curții Constituționale și a sistemului judecătoresc.

A. Atacuri împotriva judecătorilor Curții Constituționale

Presiunile asupra judecătorilor Curții Constituționale au fost dezvoltate pe 25 aprilie 2020 de către un deputat din opoziție. Potrivit acestuia, judecătorii constituționali ar fi urmăriți vizual de către două structuri de stat. La 28 aprilie 2020, Procuratura Generală a precizat într-un comunicat de presă că nu a inițiat vreun proces penal și nu a autorizat măsuri speciale de investigații în privința judecătorilor Curții Constituționale. Comunicatul mai menționează că deputatul va fi invitat la procuratură pentru prezentarea dovezilor și explicarea despre răspunderea pentru denunț fals sau calomnios. Comunicatul de presă pare a fi mai mult o intimidare a deputatului care a expus public informația despre filarea judecătorilor, decât preocuparea de investigare a faptelor invocate. La 29 aprilie 2020, Președintele Comisiei Parlamentare juridice, numiri și imunități a solicitat Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) intentarea unei proceduri disciplinare și sancționarea a trei judecători ai Curții Constituționale. Sesizarea s-a referit la divulgarea modului de alegere a fostului Președinte al Curții Constituționale în august 2019. La 30 aprilie 2020, Președinta Curții Constituționale a declarat că patru judecători ai Curții Constituționale suspectează că sunt filați și că vor solicita procurorilor să investigheze aceste suspiciuni.

Se pare că presiunile asupra judecătorilor Curții Constituționale sunt determinate de examinarea de către aceasta a constituționalității acordului de împrumut de la Federația Rusă, suspendat de către Curte la 23 aprilie 2020. De asemenea, presiunile par să fi fost alimentate de demiterea dlui Vladimir ȚURCAN, fost deputat al Partidului Socialiștilor, din funcția de Președinte al Curții

Constitu?ionale la 23 aprilie 2020. Demiterea a avut loc ca urmare a unei discu?ii a acestuia cu Pre?edintele Igor DODON despre decizia privind suspendarea acordului de împrumut. La scurt timp dup? demiterea dlui ?urcan, un reprezentant de vaz? al Partidului Sociali?tilor a declarat c? „Gruparea Plahotniuc-?or” a preluat din nou controlul asupra Cur?ii Constitu?ionale, iar în această remaniere a fost implicat? opozi?ia parlamentar?. În urm?toarele zile, media afiliat? alian?ei de guvernare a publicat articole de pres? tenden?ioase cu privire la integritatea noului Pre?edinte al Cur?ii Constitu?ionale. La 28 aprilie 2020, Curtea Constitu?ional? a emis un comunicat de pres? în care a denun?at atacurile mediatice în adresa sa. La 4 mai 2020, Plenul Cur?ii Constitu?ionale a sesizat Procuratura General? în leg?tur? cu declara?iile din pres? ale unor figuri publice ?i cu presupusele filaje ?i intimid?ri la adresa unor judec?tori ai Cur?ii.

B. Atacuri împotriva celorlal?i judec?tori

Membrii Guvernului au utilizat expresii ofensatoare în adresa judec?torilor. Potrivit acestor declara?ii, judec?torii ar fi o „ga?c? corupt?” care folosesc sistemul pentru a ob?ine pensii privilegiate ?i salarii mari. Atacurile asupra sistemului judec?toresc s-au intensificat dup? adoptarea la 18 februarie 2020 a hot?rârii CtEDO cauza „Gemeni”, prin care Guvernul a fost obligat s? pl?teasc? desp?gubiri de peste 3.6 mil. EUR. La 20 februarie 2020, premierul Ion CHICU i-a cerut ministrului Finan?elor s? ini?ieze procedura de reducere a bugetului sistemului judec?toresc cu 70 de milioane MDL. La 23 aprilie 2020, a fost modificat? Legea bugetului de stat, fiind redus bugetul justi?iei cu această sum?. Cu toate acestea, pân? la momentul actual nu au fost ini?iate ac?iuni de regres împotriva judec?torilor implica?i în cauza „Gemeni”. Din contra, a fost lansat procesul demodificare a regresului împotriva judec?torilor, insinuându-se nejustificat c? legisla?ia actual? nu permite solicitarea compensa?iilor de la judec?torii care au înc?lcat legea cu rea credin??.

Într-un interviu recent, fostul Pre?edinte interimar al CSM, Dorel MUSTEA??, a declarat c? asupra lui au fost exercitate presiuni de c?tre politicieni pentru a demisiona, prin pornirea unei cauze penale împotriva fratelui s?u. Dl Mustea?? a declarat c? ?i asupra altor membri ai CSM au fost exercitate presiuni ?i c? li s-ar fi sugerat s?-?i dea demisia.

Atacurile sau intimidarea judec?torilor nu pot fi acceptate. Judec?torii trebuie s? fie independen?i. Aceasta este una din principalele garan?ii ale statului de drept, a respect?rii drepturilor ?i a siguran?ei cet??enilor, precum ?i a echit??ii sociale. Cel mai bun indiciu al independen?ei judec?torilor este luarea de c?tre ace?tia a unor decizii care nu sunt pe placul politicianilor. Cel mai bun exemplu al unei justi?ii dependente din democra?iile în devenire este lipsa deciziilor defavorabile conducerii ??rii ?i laudele politicianilor în adresa judec?torilor ?i procurorilor.

Într-o democra?ie fragil?, chiar ?i atacurile publice ale politicianilor sunt suficiente pentru a descuraja judec?torii. Aceasta nu înseamn? c? judec?torii nu pot fi critica?i pentru comportamentul s?u, îns? critica trebuie f?cut? cu discre?ie, în baza informa?ilor credibile ?i cu bun? credin??. Campaniile orchestrate de discreditare a judec?torilor nu pot fi acceptate în niciun caz.

Republica Moldova nu are o tradi?ie politic? de respectare a independen?ei judec?torilor. Politicienii deseori atac? justi?ia fie prin declara?ii sau alte m?suri, fie încearc? s? compromit? independen?a justi?iei. CSM ?i Curtea Constitu?ional? trebuie s? ac?ioneze în ap?rarea acestora, iar procurorii trebuie s? investigheze din oficiu ?i minui?ios orice încercare de filare sau intimidare a judec?torilor sau a procurorilor.

Organiza?iile semnatare solicit?:

1. **Politicienilor** – s? înceteze atacurile în adresa Cur?ii Constitu?ionale ?i a sistemului judec?toresc;
2. **Procuraturii Generale** – s? investigheze din oficiu, minu?ios ?i prompt suspiciunile de filare a judec?torilor Cur?ii Constitu?ionale ?i s? ofere detalii publice cu privire la ac?iunile întreprinse;
3. **Mass-media** – s? relateze impar?ial ?i cu bun? credin?? despre situa?ia din sectorul justi?iei, inclusiv cu privire la activitatea Cur?ii Constitu?ionale;
4. **Partenerilor de dezvoltare** – s? monitorizeze cu cea mai mare aten?ie situa?ia actual? din jurul Cur?ii Constitu?ionale, precum ?i atacurile politicianilor ?i ac?iunile sau inac?iunile institu?iilor de drept împotriva judec?torilor ?i procurorilor.

Organiza?ii semnatare:

1. Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM),
2. Institutul de Politici ?i Reforme Europene (IPRE),
3. Amnesty International Moldova (AIM),
4. Comunitatea WatchDog,
5. Asocia?ia pentru Democra?ie Participativ? „ADEPT”,
6. Asocia?ia Promo-LEX,
7. Funda?ia Est-European?,
8. Institutul de Politici Publice (IPP),
9. Centrul de Politici ?i Reforme (CPR),
10. Funda?ia Soros-Moldova,
11. Asocia?ia pentru Guvernare Eficient? ?i Responsabil? (AGER).

Declara?ia este disponibil? [AICI](#).

This entry was posted on Monday, May 4th, 2020 at 5:06 pm and is filed under [Nout??i](#). You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Both comments and pings are currently closed.